

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ... 2012,

kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., zákona č. 77/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 15/2002 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 87/2003 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 484/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 344/2007 Sb., zákona č. 36/2008 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 215/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 230/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 152/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 351/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb. a zákona č. 167/2012 Sb., se mění takto:

1. § 38b zní:

„§ 38b

(1) Při rozdělení právnické osoby (dále jen "zápis rozdělení") se do obchodního rejstříku u zanikající nebo rozdělované právnické osoby zapíše údaj, že zanikla rozštěpením nebo že došlo k odštěpení části jejího jmění, s uvedením firmy, sídla a identifikačního čísla všech nástupnických právnických osob. Při zápisu přeshraničního rozdělení se zapíše i údaj o zápisu zahraniční nástupnické právnické osoby do zahraničního obchodního rejstříku včetně čísla tohoto zápisu.

(2) U nástupnické osoby se zapíše

a) při rozštěpení se založením nových právnických osob, kromě údajů zapisovaných při vzniku právnické osoby, údaj, že vznikla rozštěpením, že na ni přešlo jmění zanikající

právnícké osoby, které bylo uvedeno v projektu rozdělení, firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, jejímž rozštěpením vznikla, a firmy, sídla a identifikační čísla ostatních právnických osob, které současně rozštěpením vznikly; to platí přiměřeně pro odštěpení se založením nových společností,

- b) při rozštěpení sloučením právnických osob údaj, že na ni přešlo jmění zanikající právnické osoby, které bylo uvedeno v projektu rozštěpení, firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, která rozštěpením zanikla, a firmy, sídla a identifikační čísla ostatních právnických osob, na které přešly ostatní části jmění zanikající právnické osoby, a případné změny dosud zapsaných údajů o nástupnické právnické osobě; to platí přiměřeně pro odštěpení sloučením.

(3) Identifikační číslo u zahraniční právnické osoby se zapisuje pouze v případě, že jí bylo přiděleno.“

2. V § 263 odst. 1 se slova „341, 344, 365, § 369a odst. 4 až 7, §“ nahrazují slovy „§ 340 odst. 4 až 6, § 341, 343a, 343b, 344, 365,“.

3. V § 340 se doplňují odstavce 3 až 6, které znějí:

„(3) Cenu za dodávku zboží nebo poskytnutí služeb ve vztazích podle § 261 odst. 1 nebo závazku dodat zboží nebo poskytnout službu za úplatu dlužníkovi je dlužník povinen zaplatit do 30 dnů

a) ode dne, kdy mu byla doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy,

b) i bez výzvy k plnění

1. ode dne doručení zboží nebo poskytnutí služby, není-li možné určit den doručení faktury nebo jiné výzvy podobné povahy, nebo bude-li mu doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy dříve, než zboží nebo služba,

2. ode dne převzetí, bylo-li ujednáno převzetí zboží nebo služby, popřípadě ověření, zda byl závazek řádně splněn, a jestliže mu bude doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy před převzetím nebo ověřením zboží nebo služby.

(4) Smluvní strany si mohou sjednat dobu splatnosti delší než 60 dnů jen tehdy, pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.

(5) Je-li ujednáno převzetí zboží nebo služby, popřípadě ověření, zda bylo řádně splněno, nesmí být sjednaná doba takového převzetí nebo ověření delší než 30 dnů. Ujednat dobu převzetí nebo ověření delší než 30 dnů lze jen tehdy, není-li to vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.

(6) Je-li dlužníkem veřejný zadavatel, dobu splatnosti delší než 30 dní lze ujednat jen tehdy, pokud je to odůvodněno povahou závazku a doba splatnosti nepřesahuje 60 dnů, přičemž den doručení faktury nebo jiné výzvy obdobné povahy nesmí být předmětem smluvního ujednání; ustanovení odstavce 4 se nepoužije. Ustanovení věty první se použije i na vztahy mezi věřitelem a subdodavatelem, plní-li věřitel závazek veřejnému zadavateli prostřednictvím subdodavatele.“

CELEX 32011L0007

4. Za § 340 se vkládá nový § 340a, který zní:

„§ 340a

Ustanovením § 340 není dotčeno právo smluvních stran ujednat si plnění ve formě splátek.“

CELEX 32011L0007

5. Za § 343 se vkládají nové § 343a a 343b, které včetně poznámky pod čarou č. 22 znějí:

„§ 343a

Dohoda o době plnění odchylná se od § 340 odst. 4 až 6 a dohoda o výši úroku z prodlení, je-li vůči věřiteli hrubě nespravedlivá, je neplatná. Dovolat se její neplatnosti může i právnická osoba založená s cílem hájit zájmy podnikatelů²²⁾.

CELEX 32011L0007

§ 343b

(1) Platí, že dohoda vylučující úrok z prodlení je hrubě nespravedlivá.

(2) Má se za to, že dohoda, která vylučuje náhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky, je hrubě nespravedlivá.

²²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU ze dne 16. února 2011 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.“

CELEX 32011L0007

6. V § 369 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Věřitel má vedle úroků z prodlení nárok na úhradu minimální výše nákladů spojených s uplatněním své pohledávky v rozsahu a za podmínek stanovených nařízením vlády.“
7. § 369a se včetně poznámky pod čarou č. 18 zrušuje.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Došlo-li k prodlení s plněním závazku přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, posoudí se účinky tohoto prodlení podle dosavadních právních předpisů.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. března 2013.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

A. Zhodnocení platného právního stavu

Stávající problematika opožděných plateb je řešena v § 369a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“). Předmětné ustanovení bylo do obchodního zákoníku včleněno s účinností od 1. ledna 2005 jako provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/35/ES ze dne 29. června 2000 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích. Cílem předmětné úpravy bylo zabezpečit dobrou platební morálku při úplatných dodávkách zboží a služeb. Důsledkem měla být především ochrana menších a středních podnikatelů, kteří jsou vystaveni riziku nepřiměřeného zacházení ze strany větších dodavatelů.

Stávající obchodní zákoník zakotvuje podpůrnou lhůtu splatnosti v případě, že ze smlouvy nevyplývá lhůta jiná. Smlouva týkající se lhůty splatnosti a úroku z prodlení však nesmí být s ohledem na konkrétní okolnosti případu, praxi zavedenou mezi stranami a na obchodní zvyklosti zřejmě zneužívající. Zákonná úprava též dává možnost podat žalobu na neplatnost a být účastníkem takového řízení i právníkům osobám hájícím zájmy středních a malých podniků.

Dosavadní úpravě je vytýkána především skutečnost, že se jedná o mechanické převzetí směrnice, které nenavazuje na ostatní text obchodního zákoníku. Sporné je především ustanovení § 369a odst. 3. To je jednak duplicitní k jiným ustanovením obchodního zákoníku a jednak vyvolává pochybnosti aplikace pravidla o zproštění dlužníka od povinnosti platit úrok z prodlení, pokud není odpovědný za prodlení.

Směrnice 2000/35/ES též ukládá členským státům povinnost zakotvit v obchodních vztazích podpůrnou výši úroku z prodlení, na jehož zaplacení vzniká věřiteli právo, pokud se dlužník dostane do prodlení. Výši úroku z prodlení upravuje nařízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku. Výše zákonného úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů. Zákonný úrok z prodlení je v českém právním řádu zakotvený obecně jak pro občanskoprávní, tak pro obchodněprávní vztahy. Dle stávající judikatury je v občanskoprávních vztazích výše zákonného úroku dokonce kogentní (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 3. 2005, sp. zn. 33 Odo 1117/2003).

Prostředky zavedené směrnicí se ukazují jako nedostatečné. Ve spoustě případů dochází k velmi pozdním platbám ze strany odběratelů zboží nebo služeb. Problémy jsou především s platební morálkou veřejného sektoru. Zvláště v době ekonomické krize mají opožděné platby obrovský vliv na fungování především malých a středních podnikatelů. Evropská unie se tak rozhodla problematiku opožděných plateb regulovat novou směrnicí.

B. Hlavní principy navrhované právní úpravy a důvody její nezbytnosti

Hlavním důvodem provedení změny obchodního zákoníku je zmíněná nová legislativa Evropské unie. Nová směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU ze dne 16. února 2011 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích nahrazuje dosavadní směrnici 2000/35/ES.

Základním cílem nové právní úpravy je přinést další mechanismy na zlepšení platební morálky a na ochranu malých a středních dodavatelů zboží a služeb. Směrnice si klade za cíl reagovat na nešvar, kterým je, že mnohé dodané zboží či služby jsou zaplacený mnohem později, než bylo ujednáno. Taková praxe má negativní dopad na likviditu a komplikuje finanční řízení podniku. Důsledkem toho je druhotná platební neschopnost dodavatelů zboží a služeb. Riziko se zvyšuje v dobách hospodářské krize, kdy je financování podnikatelských subjektů mnohem obtížnější.

Evropská unie tak přichází s novými mechanismy, které mají opožděné platby minimalizovat. Nová směrnice sebou přináší následující novinky.

Dochází k přísnější regulaci lhůt splatnosti. Nově se nastavuje maximální doba splatnosti na 60 dnů. V případech, kdy je obsahem vzájemného závazku dodat zboží nebo službu za úplatu veřejnému zadavateli, je lhůta 60 dnů stanovena jako maximální možná lhůta splatnosti. Na požadavek ministra průmyslu a obchodu byla přísnější pravidla vztažena i na situace, kde je závazek plněn prostřednictvím subdodavatelů. V takovém případě je lhůta splatnosti 60 dnů maximální i ve vztazích mezi dodavatelem veřejného zadavatele a jeho subdodavatelem. U jiných obchodních vztahů, je možné 60-ti denní splatnost překročit pouze v případě, že to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.

Směrnice přichází se zvýšením sazby úroku z prodlení. Nově budou členské státy povinny do svých právních předpisů stanovit sazbu úroku z prodlení ve výši minimálně osm procentních bodů nad referenční sazbou Evropské centrální banky nebo národní centrální banky v závislosti na tom, zda jsou členy eurozóny či nikoliv. Nad rámec úroku z prodlení stanoví směrnice pro členské státy povinnost umožnit věřiteli vymáhat po dlužníku též částku představující náklady na vymožení pohledávky v paušální výši.

Směrnice též stanoví povinnost zakotvit maximální ujednanou dobu trvání přejímky zboží nebo služeb. Aby nebylo ohroženo dosažení cílů směrnice a nebylo umožněno ustanovení o splatnosti obcházet, měly by členské státy zajistit, aby při obchodních transakcích maximální ujednaná doba trvání přejímky zpravidla nepřekročila 30 dnů. Mělo by však být možné, aby doba přejímky překročila 30 dnů, např. v případě zvláště složitých smluv, je-li to výslovně dohodnuto ve smlouvě nebo v zadávací dokumentaci a pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.

Navrhuje se, aby pravidla o splatnosti byla zakotvena do obchodního zákoníku. Pravidla tak budou dopadat pouze na závazkové vztahy regulované obchodním zákoníkem. Nemá význam tato pravidla vztahovat i na jiné, než podnikatelské vztahy, protože důsledky opožděných plateb mají ekonomický význam především v obchodních transakcích. V ostatních závazkových vztazích se navrhuje zachovat dosavadní pravidla.

Další změnou je systematické přesunutí navržených ustanovení do oddílu týkající se doby plnění. Současné systematické zařazení do ustanovení o prodlení dlužníka není logické z důvodu, že ustanovení upravují především dispozitivní pravidla o splatnosti závazků.

Navrhovaná úprava vychází z nového občanského zákoníku, kde je již nová směrnice zohledněna. Pravidla o výši úroku z prodlení a o paušální sazbě nákladů na vymáhání pohledávky pak návrh neupravuje, ale předpokládá se, že ta budou upravena v nařízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku. I nadále by tak měla zákonná výše úroku z prodlení být využitelná ve všech závazkových vztazích.

Článek 10 směrnice ukládá členským státům povinnost zajistit, aby zpravidla ve lhůtě 90 kalendářních dnů od podání žaloby bylo možné získat exekuční titul ve zrychleném řízení. V České republice je tato funkcionalita zajištěna možností soudu vydat v řízení platební rozkaz. Vzhledem k tomu, že rozkazní řízení je v dnešní době ovládáno stále vyšší a vyšší měrou elektronizace, je lhůta 90 kalendářních pro vydání platebního rozkazu v naprosté většině případů dodržena. Nepovažujeme tedy za nutné rozkazní řízení v zákoně zalučovat.

Neprovedením směrnice do právního řádu České republiky hrozí sankce ze strany Evropské unie. Vzhledem k tomu, že nový občanský zákoník nabude účinnosti až 1. ledna 2014, je třeba připravit novelu ještě stávajících právních předpisů.

C. Hodnocení regulace dopadů (RIA)

K návrhu se neprovádí hodnocení regulace dopadů (RIA), a to na základě rozhodnutí vlády č. 941 ze dne 14. 12. 2011, kterým vláda schválila Plán legislativních prací vlády na rok 2012.

D. Předpokládané dopady na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí

Nedá se očekávat, že návrh bude mít přímý dopad na státní rozpočet či ostatní veřejné rozpočty. Bude zde však hrozit riziko vyšších sankcí v případě neplnění závazku veřejných zadavatelů. Bude tak nutné, aby veřejní zadavatelé nastavili své procesy spjaté s plněním peněžitých závazků takovým způsobem, aby nedocházelo k překročení zákonem stanovených lhůt splatnosti.

Dopady do podnikatelského prostředí se dají předpokládat spíše pozitivní. Vyšší sankce spojené s opožděnými platbami povedou k motivaci dlužníků plnit své peněžité závazky ve sjednaných lhůtách splatnosti. Návrh též přináší větší možnosti obrany proti praktikám velkých dodavatelů zboží a služeb. V konečném důsledku by tak návrh měl přinést zlepšení platební morálky v podnikatelském prostředí a zabránit některým negativním prvkům hospodářské krize.

E. Zhodnocení souladu návrhu zákona s mezinárodními smlouvami a slučitelnost s právními akty práva Evropské unie

Návrh není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Návrh zajišťuje částečnou transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU ze dne 16. února 2011 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.

F. Zhodnocení souladu s ústavním pořádkem

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh zákona se dotýká především článku 26 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na podnikání či provozování jiné hospodářské činnosti.

G. Předpokládané dopady sociální a na rovnost mužů a žen, dopady na životní prostředí

Z navrhovaného zákona nevyplývají žádné sociální dopady ani dopady na rovnost mužů a žen. Navrhovaný zákon nemá dopad na životní prostředí.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1 (§ 38b)

Navrhuje se opravit legislativně technickou chybu, která v obchodním zákoníku vznikla při projednávání doprovodné změny obchodního zákoníku v souvislosti s novelou zákona o přeměnách obchodních společností a družstev (zákon č. 355/2011 Sb.). Pozměňovací návrh omylem novelizoval odstavec 2 namísto odstavce 1. V obchodním zákoník tak chybí, jaké údaje se do obchodního rejstříku zapisují v případě rozdělení u nástupnické osoby. Návrh tak tuto vadu odstraňuje a v odstavci 1 doplňuje, že v případě přeshraničního rozdělení se u rozdělované osoby do obchodního rejstříku zapisuje i údaj o zahraniční nástupnické právnické osobě.

K bodu 2 (§ 263 odst. 1)

Jedná se o promítnutí změn, které přináší nová úprava do ustanovení obchodního zákoníku, které stanoví seznam kogentních ustanovení. Z povahy věci a textace směrnice je nutné, aby kogentní byla nová ustanovení § 340 odst. 4 až 6, § 343a a § 343b. Za kogentní je tedy nutné považovat ta ustanovení, která stanoví limity pro ujednání smluv upravující maximální dobu splatnosti, ustanovení, která stanoví, kdo a za jakých podmínek se může dovolávat neplatnosti smluvních ujednání, která jsou v rozporu s právní úpravou regulující opožděné platby a ustanovení vymezující hrubě nespravedlivé podmínky.

K bodu 3 (§ 340 odst. 3 až 6)

Nový odstavec 3 stanoví dispozitivní lhůtu splatnosti ceny za dodávku zboží nebo služby ve vztazích podle § 261 odst. 1 a pro závazky dodat zboží nebo služby bez ohledu na to, jakou mají tyto závazky povahu. Vztahy podle § 261 odst. 2 částečně reguluje § 340 nový odstavec 6, v ostatních případech by se použila obecná úprava vymezená v ustanovení § 340 odst. 2, která zůstává zachována. Pro posouzení, zda se budou pravidla aplikovat, je pak v souladu se směrnicí rozhodné, zda se jedná o vztahy mezi podnikateli, je-li při jejich vzniku zřejmé s přihlédnutím ke všem okolnostem, že se týkají jejich podnikatelské činnosti. Předmětné ustanovení je provedením článku 3 odst. 3 směrnice.

Nový odstavec 4 stanoví, že lhůtu splatnosti v podnikatelských vztazích je možné stanovit delší 60 dnů jen za podmínky, že to nebude vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Navrhuje se použít obecný pojem, který je třeba vykládat v souladu s článkem 7 odst. 1 až 3 směrnice. Pro posouzení, zda konkrétní smluvní ujednání je hrubě nespravedlivé, je pak třeba zkoumat například okolnosti týkající se dodávaného zboží nebo poskytované služby nebo skutečnost, zda jsou dány objektivní důvody od odchýlení se od zákonné sazby úroku z prodlení apod.

Odstavec 5 pak v souladu s článkem 3 odst. 4 a článkem 4 odst. 5 směrnice stanoví, že maximální sjednaná doba přejímky zboží nebo služby může činit 30 dnů. Delší doba přejímky může být sjednána jen tehdy, není-li to vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Při výkladu pojmu „hrubě nespravedlivé“ je opět třeba vyjít z článku 7 odst. 1 až 3 směrnice.

Nový odstavec 6 stanoví lhůtu splatnosti tehdy, pokud je podnikatel věřitelem a dodává zboží nebo služby veřejnému zadavateli podle jiného zákona. Jiným zákonem se míní zákon o zadávání veřejných zakázek, který veřejného zadavatele definuje. Naplňuje se tím definice orgánu veřejné moci zakotvená v čl. 2 bod 2 směrnice. Ustanovení je kogentní. V souladu s ustanovením čl. 4 odst. 6 směrnice se tak stanovuje maximální lhůta splatnosti na 60 dní. Ustanovení odstavce 6 dopadá i do vztahů mezi věřitelem veřejného zadavatele a jeho subdodavatelem, a to tehdy, je-li závazek věřitele plněn prostřednictvím subdodavatele.

Smyslem ustanovení tak je, aby tam, kde dochází k plnění z veřejných prostředků, platila vždy stejná pravidla.

K bodu 4 (§ 340a)

Jde o provedení článku 5 směrnice. Výslovně se stanoví, že ustanoveními § 340 není dotčeno právo sjednat si plnění ve formě splátek. Pokud se dlužník dostane do prodlení pouze s některou splátkou, vzniká věřiteli právo požadovat úrok z prodlení pouze z částky, ve které je dlužník v prodlení.

K bodu 5 (§ 343a a § 343b)

V návaznosti na článek 7 odst. 4 a 5 se navrhuje zavést mechanismy proti zneužívání nespravedlivých smluvních podmínek. Smluvní podmínky, které jsou v rozporu s ustanovením § 340, jsou relativně neplatné. V souladu s § 267 odst. 1 obchodního zákoníku se jejich neplatností může dovolat pouze účastník právního vztahu, na jehož ochranu je neplatnost stanovena. V souladu s článkem 7 odst. 5 se pak umožňuje, aby se neplatnosti mohla dovolat i právnická osoba založená s cílem hájit zájmy podnikatelů.

Nově se zavádí též kogentní ustanovení § 343b, které provádí článek 7 odst. 2 a 3 směrnice a které stanoví právní fikci, že dohoda vylučující úrok z prodlení je hrubě nespravedlivá a vyvratitelnou právní domněnkou, že dohoda vylučující právo na úhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky je hrubě nespravedlivá.

K bodu 6 (§ 369 odst. 1)

Navrhuje se zakotvit zmocňovací ustanovení do obchodního zákoníku pro stanovení minimální sazby nákladů spojených s uplatňováním pohledávky v obchodních věcech. V souladu se směrnicí musí tato paušální minimální sazba činit 40 eur.

K bodu 7 (§ 369a)

Navrhuje se zrušit dosavadní ustanovení § 369a obchodního zákoníku, které bylo provedením dosavadní směrnice 2000/35/ES.

K čl. II

Z důvodu právní jistoty se navrhuje do zákona zakotvit přechodné ustanovení. Předně se navrhuje stanovit, že účinky prodlení se posoudí podle úpravy účinné v okamžiku prodlení. Právo věřitele na vyšší sazbu úroku z prodlení, stejně jako právo věřitele na náklady spojené s uplatněním pohledávky podle nové právní úpravy vznikne, pokud k prodlení dojde po účinnosti zákona.

K čl. III

Směrnice zavazuje členské státy, aby její obsah provedly do svých národních právních řádů do 16. března 2013. Není ovšem vyloučeno, aby tak bylo provedeno dříve. S ohledem na předpokládanou délku legislativního procesu v České republice se navrhané datum 1. března 2013 i s přihlédnutím k přiměřené legisvakanci době jeví jako schůdné.

V Praze dne 25. července 2012

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D., v.r.
ministr spravedlnosti